

LELDE KOVAŁOVA

KLUSIE

KAIMIŃI,

821.174-31
Ko 945

Vāka dizaina un noformējuma autore *Natālija Kugajevska*
Autores vāka ideja
Vāka noformējumā izmantots attēls no [neiezhmakov/depositphotos.com](https://depositphotos.com)
Priekšlapas attēla autore *Juka Grand*

Lelde Kovaļova
KLUSIE KAIMIŅI

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*
Projekta vadītāja un redaktore *Bārbala Simsons*
Korektore *Elīna Strautiņa*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4518.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Lelde Kovaļova, 2024
© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2024
ISBN 978-9934-32-917-3

PIRMĀ DAĻA,

Savādi, kā sliktais var pielavīties brīdī, kad to vismazāk gaidi. Acu priekšā atkal uznira tā aina... Meitiņas sīksikā sejiņa, mazais, strupais deguntiņš un brīnumaini, dievišķi veidotās lūpiņas. Es piekļāju mazo ķermenīti sev klāt, lai censtos to sasildīt ar savu siltumu, kaut zinu – tam nav jēgas.

Mēs braucām uz slimnīcu, jau zinot, ka dzemdēšu mirušu mazuli. Bērna sirsniņa apstājās trīsdesmit septītajā grūtniecības nedēļā. Pirms tam nekas neliecināja par gaidāmo traģēdiju, es biju visstarojošākā grūtniece pasaulē. Nelaime pielavījās klusi, nemanot, kā viltīga odze.

Miruša bērna dzemdības šajā grūtniecības periodā sākas tāpat kā dzīva bērna dzemdības. Ārste noteica dienu, kad jāierodas slimnīcā. Ierosināja dzemdības, un divu stundu laikā piedzima trīs kilogramus smaga meitenīte. Dzemdēt bērniņu, kura man nekad nebūs, šķita ārpātīgi nežēlīgi. Kad viss beidzās, es lūdzu, lai man ļauj atvadīties. Es paturēju viņu rokās, un tad meitiņu aiznesa. Mūsu kopība bija īsa, ne garāka par minūti. Tagad manas rokas ir tukšas, apkārt tikai tumsa, izmisums un sāpes.

Viena nelaime vilka sev līdzī nākamo. Pēc mākslīgi izsauktajām dzemdībām man sākās spēcīga asiņošana,

un mani aizveda uz reanimāciju. Mani atsauc atpakaļ uz šīs zemes. Brīnums, ka ārsti to iespēja. Vienā mirklī biju jau prom – kā ar knaiblēm no dzemdes izrauta no šīs pasaules un iemesta citā. Varbūt es sajutu izmisīgu vajadzību rāpties atpakaļ? Pie mana vīra Tomasa. Viņš viens netiktu galā. Zaudēt mazuli un sievu vienlaikus... Pēc desmit dienām slimnīcā man noteica stingru mājas režīmu vismaz turpmākās sešas nedēļas. Un vēl – ierobežotas pastaigas, nervu tabletes un daudz antibiotiku, ar kuru palīdzību man nāksies ārstēt dzemdes iekaisumu un citas problēmas.

Ar nāvi varot aprast. Kā ar faktu. Tas tomēr esot iespējams. Es mēģinu. Nocietinos, kā vien māku, citādi es nomiršu. Es zinu, ka varētu mirt no sirdssāpēm. Daru visu iespējamo, lai noturētu sāpes pa gabalu, lai neļautu tām sevi pārmākt.

Kad šorīt pamodos, aiz loga lija. Citiem laiks skrēja, man tas vilkāš kā simtgadīga večiņa. Pirmās dienas es pat nespēju izkāpt no gultas. Raudāju, kaucu aiz bezspēcības. Kad neraudāju, truli gulēju ar atvērtām acīm. Tā pagāja trīs nedēļas. Mājas režīms mani pazudina: jo ilgāk es tā dzīvoju, jo dienas kļūst plānākas un nemanāmākas, laiks kļūst caurspīdīgs.

Pulkstenis pustumsā rādīja astoņi no rīta. Pasniedzos līdz lampai un to ieslēdzu. Tomass jau bija darbā. Viņš aizgāja melnā tumsā katru darba dienas rītu ap pieciem. Reizēm es miegā dzirdēju vīra klusos soļus dzīvoklī. Tomass strādā par apsargu tirdzniecības centrā, kas atrodas vien dažu minūšu gājienā no mūsu daudzdzīvokļu nama. Kolēģi viņš nomaina jau īsi pirms sešiem no

rīta. Reizēm Tomasam iekrīt naktsmaiņas, bet lielākoties darbs ir pa dienu.

Vēl šķietami nesen arī es strādāju. Nudien, tas tagad likās kā sapnis. Esmu sieviešu apģērbu veikala nodaļas vadītāja tajā pašā tirdzniecības centrā. Es zinu, ka pēc dažām nedēļām man nāksies atgriezties darbā, bet pagaidām nejutos tam gatava. Iztēlojoties kolēģu līdzjūtīgos skatienus, rodas tikai viena vēlēšanās – nomirt.

Ārsti manu gultas režīmu priecīgi nodēvēja par *brīvo*, lai gan man pašai liekas, ka esmu iesprostota dzīvoklī kā skandināvu ieslodzītie tajos mūsdienīgajos cietumos, kas līdzinās labām kopmītnēm. Es drīkstu staigāt pa kāpnēm, pastaigāties līdz tuvākajam veikalam, bet man nākas atpūsties pēc katriem simts metriem, tāpēc no mājas izeju ļoti reti. Katru vakaru gaidu vīru atgriežamies no darba. Tas arī viss. Esmu kļuvusi par līderi visiem introvertiem šajā pasaulē. Dienas aizvadu, lasot grāmatas, ēdot un vērojot mūsu daudzdzīvokļa nama kaimiņus.

Tas sākās nejauši. Reizēm prātoju: vai man būtu vairāk jāuztraucas par savu mentālo veselību? Esmu ar mieru atzīties, ka esmu pārāk aizrāvusies ar svešām dzīvēm. Mūsu mājas iedzīvotāju dzīvēm.

Pelēkais piecstāvu nams ir celts pirms gadiem piecdesmit vai vēl senāk – vēl padomju laikā kā eksperimentālais projekts. Mājai ir trīs kāpņu telpas, šķiet, ap trīsdesmit dzīvokļu, katrā stāvā divi dzīvokļi viens otram iepretim. Sienas te ir plānas, un es, tikai mazliet sasprindzinot dzirdi, varu klausīties gan augšējā, gan arī lejas stāva kaimiņu sarunas, ja vien viņi pacenšas un nečukst. Iestāstīju sev, ka tas nāks par labu manai veselībai – citu

vērošana un kaimiņu sarunu noklausīšanās palīdzēs mazliet aizmirst zaudēto bērniņu.

Mēs dzīvojam trešajā stāvā, piektajā dzīvoklī. Freimaņu ģimene dzīvo virs mums, vienu stāvu augstāk. Viņiem pieder septītais dzīvoklis. Aptuveni pirms nedēļas kādā šķietami klusā darba dienas vakarā no augšas izdzirdēju krakšķi – it kā plīstu trauki. Pēc tam Everita Freimane skaļi iekliedzās. Es pat nobijos, ka tik viņa beidzot nebūtu novākusi savu vīru Ričardu Freimani. Viņi bieži strīdas, pat lamājas. Everita strādā par zobārsti. Sieviete gan tie lamu vārdi sanāk pavisam komiski. Nesen klaigu laikā viņa vīram novēlēja kariesu. Ričards parasti skaļi nekliedza, bet reizēm man izdevās kaut ko saklausīt. Visbiežāk abi strīdējās par ģimenes galvas (protams, Ričarda, nevis Everitas) nerimstošo mīlestību pret dīvanu. Freimanes kundze dusmīgi pārmeta, ka vīrs kā košļājamā gumija drīz pielīmēšoties pie ērtās sēdvietas, jo esot tāds sliņķis, ka pat atkritumu maisu nevarot iznest. Freimaņiem nav bērnu, toties ir balts Maltas zīda suns Plomba, kurš reizēm dzīvoklī mēdz ierīties.

Johansonu ģimenei pieder trešais dzīvoklis vienu stāvu zemāk. Laulāts pāris ap četrdesmit – manā un Tomasa vecumā. Johansonu ir klusāki un noslēgtāki nekā augšas kaimiņi. Tas ir nedaudz neparasti, jo viņiem ir divi mazi bērni – Olivers un Estere. Puisēnam ir aptuveni pieci gadi, bet vecākajai meitai varētu būt desmit. Es diezgan bieži kāpņu telpā dzirdu bērnu smieklus. Johansonu ir kā apmāti ar bērnu izglītību, sūtot meitu un dēlu uz tik daudzām un dažādām izglītojošajām un

sporta nodarbībām, ka bērni mājās dažreiz pārrodas vien vēlu vakarā. Es nekad neesmu ar viņiem runājusi, vien sasveicinājusies, bet Tomass bieži vakaros *piesedz* Arti Johansonu, ģimenes galvu. Lieta tāda, ka Artis reizēm labprāt uzsmēķē cigareti, lai noņemtu stresu, ko radot bērni. Sieva par to nedrīkst uzzināt, jo rūpējas par savu un ģimenes veselību. Turklāt smēķēšana būtu slikts piemērs bērniem. Tad nu Tomass un Johansons kā tādi skolas puikas smēķē mūsu kāpņu telpas laukumīnā, un mana laulātā uzdevums ir lūkot, vai lejā neparādās Elza.

Dzīvoklī iepretim mums dzīvo aktīva un runīga pensionāre Henriete Martinsone. Mēs ar Tomasu dzīvojam šajā namā jau gandrīz trīs gadus, bet nekad neesam redzējuši Henrietes vienīgo dēlu. Tomēr gandrīz katru reizi, kad kāds no mums satiek kaimiņieni, viņa piemin dēlu ar tādu mīlestību un gādību, it kā viņi būtu ļoti tuvi. *Alans solīja atbraukt uz Lieldienām. Alans teicās apciemot šajos Ziemassvētkos*, – tā viņa saka gadu no gada. Pērn mēs ar Tomasu piedāvājām kaimiņienei pavadīt Ziemassvētku vakaru kopā ar mums. Viņa pateicās par ielūgumu, bet noraidīja, aizbildinoties, ka noteikti atbraukšot Alans. Dažas lietas par kaimiņiem man izplāpā tieši Henriete.

Vilipsona kungs, arī pensionārs, dzīvoja pirmajā stāvā, bet nesēn viņš burtiski izgaisa. Ja viņš būtu nomiris, domāju, mēs to būtu uzzinājuši. Henriete ir pārliecināta, ka vecais kungs pārvācies dzīvot citur vai arī bērni Vilipsonu iespundējuši pansionātā, jo šis kaimiņš bija diezgan skarbs un kaitinošs kungs. Mūsu mājas vecākais vienmēr izskatījās aizņemts, par ko liecināja padusē iežmiegta dokumentu mape. Allaž ar kaut ko neapmierināts.

Kaimiņi ne tikai pārāk skaļi staigājot pa kāpnēm, bet pat elpojot ne tā, kā cienītajam Vilipsona kungam labpatiktos.

Pirmā stāva dzīvoklī iepretim Vilipsonam ir viens jau gadiem neapdzīvots dzīvoklis. Henriete reiz pastāstīja, ka tas piederot kādam ārzemniekam. Šķiet, ka mana kaimiņiene, dzīvojot pa māju, arī ieņēmusies pētīt, kas te notiek. Nesen satiku viņu kāpņu telpā, un tad viņa izklāstīja jaunumus – piektajā stāvā esot ievācies gados pavisam jauns students, kurš dzīvojot viens, bet pie viņa bieži ciemojoties draugi. Jā, no piektā stāva jau kādu laiku bieži skan rokmūzika. Par pārējiem kāpņu telpas iedzīvotājiem pagaidām vēl neko nezinu, bet apņēmos noskaidrot ko vairāk, lai kļiedētu nerimstošo garlaicību.

– Katrā ģimenē ir savi noslēpumi un problēmas, – Tomass man vakar vakariņu laikā sacīja, kad stāstīju Henrietes pļāpas. – Tev, mīlā, vajadzētu atrast kādu citu nodarbi, kas radītu vairāk prieka.

Es biju atklājusi vīram aizdomas par pirmā stāva kaimiņa Vilipsona kunga dīvaino pazušanu. Bija tikai dabiski, ja pēc laika sāku apšaubīt Vilipsona nodomus pēkšņi pārvākties.

– Tas ir jocīgi, Tomas! – es iebildu, vērojot, kā vīrs manā vietā mazgā traukus. – Vilipsona kungs dzīvoja viens. Vecs pensionārs. Dzīvoklis pieder viņam, es to pārbaudīju Zemesgrāmatā. Kā viņš varēja pēkšņi izgaist? Mēs taču pamanītu, ja viņš izlemtu pārvākties. Pie mājas piebrauktu kāds pārvadājumu busiņš. Es ceru, ka vecais vīrs nav slimnīcā vai... nomiris?! – turpināju apcerēt dažādus variantus un vēroju mana vīra gludo, muskuļoto muguru.